

โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ
ประจำประเทศไทย

ที่อยู่: ชั้น 12 อาคารสหประชาชาติ
ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ 10200

โทร: 02 288 3350

แฟกซ์: 02 280 0556

อีเมล: registry.th@undp.org

เว็บไซต์: th.undp.org

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม

ที่อยู่: อาคารกระทรวงยุติธรรม ชั้น 5-6

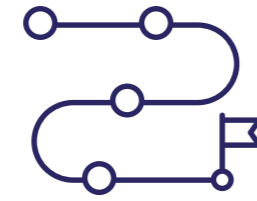
เลขที่ 404 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ

แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210

โทร: 02 141 2751-52

แฟกซ์: 02 143 9676

เว็บไซต์: rlpd.go.th

การกำกับดูแล การขับเคลื่อนแผน NAP

แผน NAP มีระยะเวลาบังคับใช้ 4 ปี (พ.ศ. 2562 - 2565) โดยมีคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ซึ่งประกอบไปด้วยผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามแผน NAP ทำหน้าที่ในการผลักดันและติดตามการดำเนินงานตามแผน NAP เป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อกำกับดูแลการปฏิบัติตาม NAP ให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม

**การดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
กับแผน NAP**

- จัดทำแผนการดำเนินการโครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องกับแผน NAP ระยะสั้น (บรรลุผลได้โดยเร็ว (1 ปี)) ระยะยาว (ต้องอาศัยระยะเวลาในการดำเนินการ/ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง (4 ปี))
- ดำเนินการตามแผน ฯ ที่ตั้งไว้ให้บรรลุผลสำเร็จ

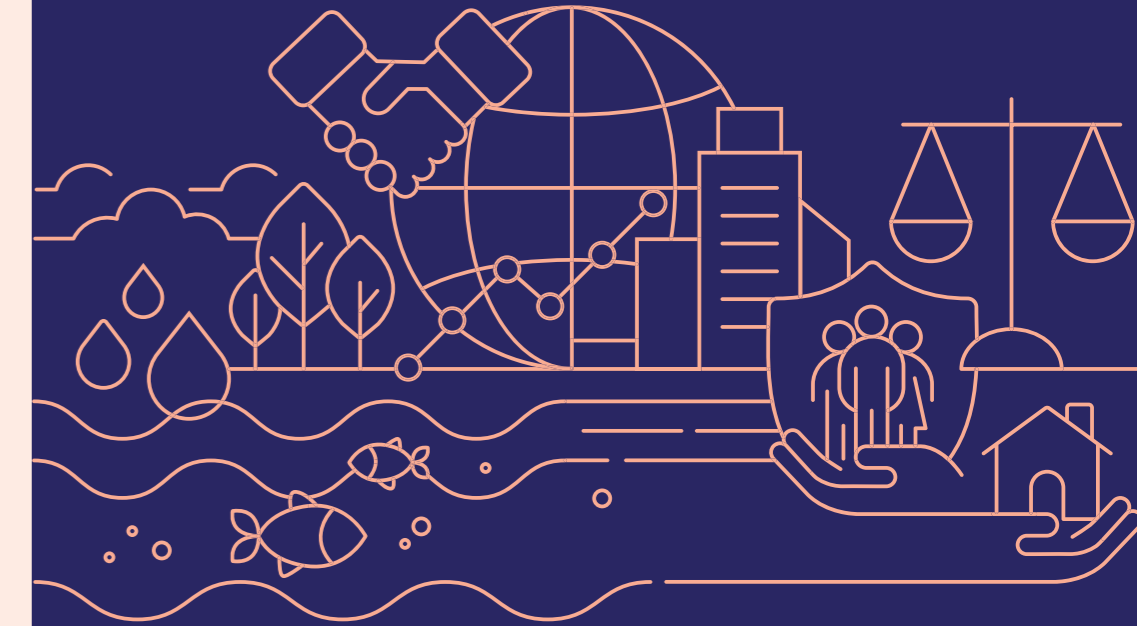
การติดตามผล แผน NAP

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ จะติดตามผลการดำเนินงานตามแผน NAP ทุกสิ้นปีงบประมาณ โดยหน่วยงานที่มีหน้าที่ปฏิบัติตามแผน NAP จะต้องรายงานผลการปฏิบัติตามแผน NAP มายังกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี และกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ จะรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานเพื่อเสนอต่อคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน เพื่อพิจารณาจัดทำเป็นรายงานผลการดำเนินงานประจำปี เพื่อเสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนงานสิทธิมนุษยชนของประเทศไทยต่อไป

การประเมินผล แผน NAP

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ จะดำเนินการประเมินผลการดำเนินงานตามแผน NAP 2 ช่วง ดังนี้
(1) ช่วง 2 ปีแรก (พ.ศ. 2562-2563)
(2) ช่วง 2 ปีหลัง (พ.ศ. 2564-2565)

**การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการระดับชาติ
ว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ 1
(พ.ศ. 2562-2565) ไปสู่การปฏิบัติ**

UNGPs คืออะไร

หลักการชี้แนะของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights: UNGPs)

คือ มาตรฐานระหว่างประเทศฉบับแรกที่จัดทำขึ้นเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนอันเป็นผลพวงจากการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ

โดยให้ความสำคัญกับ 3 เสาหลัก ได้แก่

คุ้มครอง (Protect)

ภาครัฐมีหน้าที่ในการคุ้มครองและป้องกันประชาชนไม่ให้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนอันเป็นผลจากการประกอบธุรกิจ โดยบุคคลหรือองค์กรใด ๆ

เคารพ (Respect)

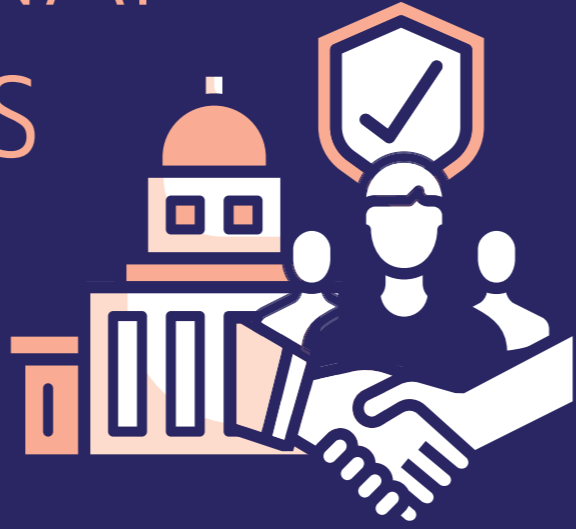
ภาครัฐมีหน้าที่ในการประกอบธุรกิจด้วยความรับผิดชอบและเคารพสิทธิมนุษยชน

เยียวยา (Remedy)

ภาครัฐและภาครัฐกิจต้องจัดให้มีช่องทาง/กลไกการร้องเรียนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งเยียวยาความเสียหายอย่างรวดเร็วและเป็นธรรม

แผน NAP คืออะไร

แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (National Action Plan on Business and Human Rights: NAP) หรือ แผน NAP

คือ แผนปฏิบัติการที่พัฒนาขึ้นด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนบนพื้นฐานของการนำ 3 เสาหลักของหลักการ UNGPs มาปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมภายในประเทศ โดยแผน NAP มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองประชาชนและชุมชนไม่ให้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนจากการประกอบธุรกิจ ป้องกัน บรรเทา และแก้ไขปัญหาคำร้องหรือผลกระทบเชิงลบอันเกิดจากการประกอบธุรกิจ ตลอดจนส่งเสริมแนวทางการดำเนินธุรกิจที่รับผิดชอบต่อสังคมและเคารพสิทธิมนุษยชนตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) โดยมุ่งหวังให้เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน

แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2562-2565)

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม เป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบในการจัดทำและขับเคลื่อนแผน NAP ของประเทศไทย ซึ่งปัจจุบันคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบและประกาศใช้แผน NAP แล้ว เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2562 โดยแผน NAP ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2562-2565) มุ่งแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนสำคัญที่เกิดจากการดำเนินกิจการทางธุรกิจ 4 ด้าน (Key Priority Areas) ดังนี้

1

แรงงาน (Labour)

2

ชุมชน ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม (Community, Land, Natural Resource and Environment)

3

นักปกป้องสิทธิมนุษยชน (Human Rights Defenders)

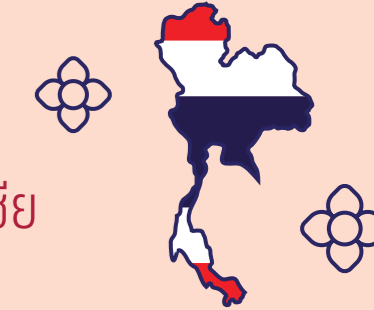

4

การลงทุนระหว่างประเทศ และบริษัทข้ามชาติ (Cross Border Investment and Multinational Enterprises)

กิจกรรมสำคัญ ภายใต้แผน NAP

ประเทศไทยเป็นประเทศแรกในเอเชียที่ประกาศใช้แผน NAP

1 แผนปฏิบัติการด้านแรงงาน อาทิ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและนโยบายเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิแรงงาน พัฒนาระบบบริหารจัดการแรงงาน ดูแลจัดหางานอย่างเป็นธรรม ส่งเสริมความรู้ให้แรงงานบริหารจัดการเลือกปฏิบัติในการจ้างงาน/ทำงาน กำหนดค่าแรงค่าจ้างที่เป็นธรรม จัดสภาพการทำงานที่เหมาะสม ให้แรงงานเข้าถึงบริการทางสุขภาพ ดูแลบุตรของแรงงาน แก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์และแรงงานบังคับ คุ้มครองแรงงานในระบบห่วงโซ่อุปทาน คุ้มครองแรงงานจากการใช้เทคโนโลยี วิทยาการเข้ามาแทนที่ คุ้มครองแรงงานในต่างประเทศ และตรวจตราภาคธุรกิจ

2 แผนปฏิบัติการด้านชุมชน ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม อาทิ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย นโยบาย และมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รับฟังและให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสุขภาพ (EIA/EHIA) กำกับดูแลเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone) บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม พัฒนาศักยภาพชุมชน ดูแลชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ และตรวจตราภาคธุรกิจ

3 แผนปฏิบัติการด้านนักปกป้องสิทธิมนุษยชน อาทิ พิจารณาการเข้าเป็นภาคีสัญญาสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศเพื่อคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชน ให้ความร่วมมือกับกลไกสิทธิมนุษยชนต่าง ๆ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชน จัดทำมาตรการคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชนที่เป็นรูปธรรม และสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของนักปกป้องสิทธิมนุษยชน

4 แผนปฏิบัติการด้านการลงทุนระหว่างประเทศ และบริษัทข้ามชาติ อาทิ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องสร้างความตระหนักรู้ด้านสิทธิมนุษยชนแก่นักลงทุน ส่งเสริมการลงทุนด้วยความรับผิดชอบ ป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนในต่างประเทศ ควบคุมการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ ตรวจตราภาคธุรกิจ และให้ความร่วมมือในการขับเคลื่อนประเด็นธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนในระดับภูมิภาค และระหว่างประเทศ